

เหมาะสมตามเหตุผล ซึ่งอาจขอความร่วมมือจากเพื่อนและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นช่วยพิจารณาความเหมาะสมลักษณะที่สองเป็นการทดลองใช้สอนนักเรียนรูปแบบของการทดลองในระยะนี้อาจเป็นแบบการทดลองกลุ่มเดียวโดยมีการสังเกตพฤติกรรมเริ่มต้นของนักเรียนในช่วงเวลาหนึ่งแล้วทดลองใช้นวัตกรรมหรือวิธีการสอนที่สร้างขึ้นใหม่ แล้วสังเกตพฤติกรรมสิ้นสุดอีกระยะหนึ่ง ต่อจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมเริ่มต้นมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมสิ้นสุด เพื่อวิเคราะห์กาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนว่า เป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่

- **ระยะที่สาม** เป็นระยะที่ครูนักวิจัยต้องการพิสูจน์ความจริงที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับผลหรือวิธีการหรือนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมาต่อการเรียนของนักเรียน ในขั้นนี้ครูจะทำการวิจัยเชิงทดลอง โดยจะมีกลุ่มควบคุมและมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนต่างๆ ให้มากขึ้นเพื่อให้ผลการพิสูจน์มีความตรงความตรงภายนอกมากยิ่งขึ้นถ้าต้องการให้ความรู้ที่ได้มีความเป็นสากลภายในและมากยิ่งขึ้นควรทำการทดลองในหลายบริบท

แนวปฏิบัติที่ดี

1. เป็นงานวิจัยที่ต้องศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนภายในบริบทของห้องเรียนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ คือ ผู้สอน ผู้เรียน สื่อการสอน วิธีการสอน เนื้อหา
2. เป็นวิธีการแก้ปัญหาผู้เรียนภายในชั้นเรียน ใช้เวลาในการทำไม่นานนัก เก็บข้อมูลไม่มาก ใช้สถิติไม่ยากแต่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและสอนไปวิจัยไป
3. เป็นงานวิจัยที่มี 5 ขั้นตอน คือ
  - 3.1 หาปัญหา/สื่อที่จะพัฒนา
  - 3.2 การวางแผนแก้ไขปัญหา/พัฒนา
  - 3.3 การจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา/พัฒนา
  - 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
  - 3.5 สรุปผลการแก้ปัญหา/พัฒนา
4. มีกระบวนการสะท้อนความคิดที่อาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้เรียน เพื่อน อาจารย์
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัย

ลองพิจารณาสักนิด แล้วจะรู้ว่าง่ายกว่าที่คิด

การจัดการความรู้ มาทำ วิจัยในชั้นเรียนกันเถอะ

จัดทำโดย ฝ่ายวิชาการ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ความหมายของ การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียนมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ลักษณะของ การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ เป็นการวิจัยควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานจริง

โดยทั่วไปแล้วประชากรเป้าหมายของการวิจัยในชั้นเรียนจะถูกจำกัดเป็นกลุ่มนักเรียนในความรับผิดชอบของครู นักวิจัยเท่านั้น และข้อความรู้ที่ได้มักจะมีเฉพาะเจาะจงจะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและผลการพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนของครู นักวิจัยเป็นสำคัญ

การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญอย่างไร

การทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานครูอย่างเป็นระบบเห็นภาพของงานตลอดแนว มีการตัดสินใจที่มีคุณภาพเพราะจะมองเห็นทางเลือกต่างๆ ได้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น แล้วจะตัดสินใจเลือกทางเลือกต่างๆอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ นอกจากนี้ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนี้จะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างดี เพราะการทำงาน และผลของการทำงานนั้นล้วนมีความหมาย

รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนนั้นมีลักษณะเฉพาะที่เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนการสอน รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนนั้นเป็นโปรแกรมการวิจัย แบบการวิจัยและการพัฒนา โดยเน้นสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการเข้าใจสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไข ตลอดจนนวัตกรรมในการพัฒนางานตามสภาพที่เป็นจริงในกระบวนการของการพัฒนางานนั้นมีขั้นตอนใหญ่ๆ 4 ขั้นตอนกล่าวคือ

(1) การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาที่ต้องการหรือกำหนดสถานะที่เรียกว่าพัฒนาแล้วให้ชัดเจน

(2) การประเมินสถานะเริ่มต้น เพื่อดูสภาพหรือสถานะในปัจจุบันว่ามีลักษณะอย่างไรและแตกต่างจากสถานะเป้าหมายที่ต้องการในลักษณะใด

(3) การวางกระบวนการและการดำเนินการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขไปเรื่อยๆ โดยมีขั้นตอนย่อย คือ

(3.1) การพิจารณาทางเลือกต่างๆ ในการเปลี่ยนแปลงจากสถานะเริ่มต้นไปสู่สถานะเป้าหมาย

(3.2) การประเมินทางเลือกต่างๆ เพื่อตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดในการพัฒนา

(3.3) การดำเนินการพัฒนาตามแผนของทางเลือกที่เลือกไว้

(3.4) การติดตามกำกับและประเมินการดำเนินงาน เพื่อให้รู้ว่า การพัฒนากำลังเป็นไปในทิศทาง และลักษณะที่ต้องการใช้หรือไม่ และเพื่อให้รู้ว่าจะต้องปรับเปลี่ยนอะไรอีก เพื่อให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(3.5) การดำเนินการพัฒนาตามแผนฉบับที่ปรับปรุง

(3.6) ติดตามกำกับและประเมินการทำงานตามแผนฉบับปรับปรุง

(4) การประเมินผลรวมสรุปว่า ได้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนามากน้อยเพียงใด

โปรแกรมการวิจัยมีระยะของการทำวิจัยอย่างน้อย 3 ระยะ ดังนี้คือ

- **ระยะแรก** เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของการเรียนและการจัดการเรียน การสอนการวิจัย ในระยะนี้ ครูควรมองภาพเป้าหมายของการพัฒนาซึ่งอาจมีลักษณะเป็นขั้นหรือเส้นพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆ ให้ชัดเจน ความรู้ส่วนนี้จะมาจากการศึกษาเอกสารหลักสูตร คู่มือการสอนแบบเรียนต่างๆ เป้าหมายของการพัฒนา และเส้นพัฒนาการนี้จะ เป็นกรอบทฤษฎีที่สำคัญที่จะใช้เป็นเกณฑ์หรือเป็นกรอบในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาอันเป็นสถานะเริ่มต้นก่อนการพัฒนา (baseline) การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหานี้ อาจใช้การวิจัยสำรวจ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิในระบบข้อมูลของห้องเรียนและในโรงเรียนที่มีอยู่แล้ว เช่นคะแนนผลการเรียน และข้อมูลต่างๆ จากสมุดพก หรือข้อมูลภูมิหลังของนักเรียนที่โรงเรียนได้บันทึกไว้แล้วเป็นต้น

- **ระยะที่สอง** เป็นการวิจัยเพื่อทดลองวิธีการพัฒนาหรือนวัตกรรมทางการเรียนการสอนจากผลการวิจัยในระยะที่ 1 นักวิจัยจะสามารถระบุปัญหาจริงที่สมควรได้รับการแก้ไขและพัฒนา ทางเลือกในการแก้ไขและพัฒนานี้อาจจะเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่หรือการใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรม ในระยะที่สองนี้ นักวิจัยจะสร้างวิธีการ และเครื่องมือ หรือนวัตกรรมที่จะใช้ในการพัฒนาแล้วทำการศึกษาคคุณภาพของวิธีการหรือนวัตกรรม ดังกล่าวใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการศึกษาคุณภาพ โดยการพัฒนาความ